

Antwoord van minister Letschert (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)
(ontvangen 28 september 2026)

1. Bent u bekend met de recente berichtgeving waaruit blijkt dat zowel AVROTROS als Omroep MAX geen verantwoordelijkheid willen nemen voor de Nederlandse deelname aan het Eurovisie Songfestival 2027 en dat ook andere publieke omroepen terughoudend zijn?

Ja.

2. Deelt u de opvatting dat het opmerkelijk is dat meerdere publiek gefinancierde omroepen weigeren aan een evenement deel te nemen waarvoor Nederland internationaal rechten bezit en dat op de evenementenlijst van het Mediabesluit 2008 staat vermeld?

Als minister heb ik hierin geen rol, de Nederlandse Publieke Omroep gaat over de eigen programmatische afwegingen. Inmiddels heeft de NPO laten weten dat de NOS de uitzending zal verzorgen. De redactionele onafhankelijkheid van de omroepen is vastgelegd in de Mediawet 2008 en de persvrijheid volgt uit de grondwettelijke vrijheid van meningsuiting. Het is dan ook aan de omroepen zelf of zij de uitzending en mogelijke deelname willen verzorgen. Het Eurovisie Songfestival staat in de evenementenlijst van het Mediabesluit 2008, maar hierin is alleen bepaald hoe het televisieprogramma moet worden verspreid áls het wordt uitgezonden. Evenementen op de evenementenlijst moeten via een open kanaal toegankelijk zijn wat betekent dat ze niet achter een betaalmuur mogen vallen. De NPO is echter niet verplicht het evenement uit te zenden of deel te nemen.

3. Klopt het dat het voor de NPO onduidelijk is of de komende editie überhaupt zal worden uitgezonden? Zo ja, hoe reflecteert u daarop? Houdt de NPO zich wel aan haar wettelijke taak? Zo ja, waarom wel? Zo nee, welke sanctie legt u op?

De NPO heeft de NOS gevraagd verslag te doen van het Songfestival en het uit te zenden. De Mediawet 2008 noch de evenementenlijst uit het Mediabesluit 2008 verplicht de NPO of een afzonderlijke omroep het evenement uit te zenden of deel te nemen. Van schending van wettelijk taken is hier dus geen sprake.

4. Klopt het dat de finale van het Eurovisie Songfestival op grond van de evenementenlijst voor een breed publiek beschikbaar moet zijn? Zo ja, hoe wordt aan die verplichting voldaan indien Nederland niet deelneemt?

De evenementenlijst eist niet dat een bepaald evenement voor een breed publiek beschikbaar moet zijn. Voor de evenementen uit de evenementenlijst geldt alleen dat als het evenement als televisieprogramma wordt verspreid, dit op een open kanaal moet gebeuren.

5. Vindt u dat politieke en/of geopolitieke overwegingen onderdeel zijn van de taakomschrijving van een publieke omroep c.q. omroepvereniging? Zo ja, waar baseert u dat op? Zo nee, welke consequentie verbindt u daaraan?

De verschillende omroepen binnen het publieke bestel vertegenwoordigen hun eigen stromingen om zo vanuit verschillende perspectieven aanbod te maken. De beslissing over de deelname van Nederland aan het Eurovisie Songfestival is een keuze van de betreffende redactie en ligt op basis van de redactionele autonomie bij de betrokken omroeporganisatie. Omroepen maken voortdurend afwegingen over welke programma's zij wel of niet willen maken. De overwegingen die zij daaraan ten grondslag leggen, zijn aan henzelf.

6. Deelt u de mening dat het besluit van AVROTROS om deelname te weigeren vanwege de aanwezigheid van Israël in feite een politieke stellingname betreft en niet primair een programmatische afweging? Zo nee, waar ligt volgens u de grens tussen redactionele onafhankelijkheid enerzijds en politieke activistische keuzes anderzijds?

Zie mijn antwoord op vraag 5.

7. Bent u van mening dat belastingbetalers mogen verwachten dat publieke omroepen hun wettelijke en publieke taken uitvoeren ongeacht hun eigen politieke voorkeuren of opvattingen over internationale conflicten?

Omroepen zijn autonoom in het maken van hun eigen redactionele en journalistieke keuzes.

8. Klopt het dat de NPO als lid van de European Broadcasting Union (EBU) uiteindelijk verantwoordelijk blijft voor de Nederlandse positie binnen het Eurovisie Songfestival, ongeacht welke omroep de uitvoering verzorgt?

Het is aan de NPO als lid van de EBU om invulling te geven aan het Eurovisie Songfestival binnen de publieke omroep. Maar nogmaals: er is geen verplichting tot uitzending of deelname dus de verantwoordelijkheid van de NPO strekt daar niet toe.

9. Welke concrete stappen heeft de NPO sinds het besluit van AVROTROS genomen om te voorkomen dat Nederland ook in 2027 afwezig is op het Eurovisie Songfestival?

Zie mijn antwoord op vraag 3.

10. Kunt u bevestigen dat Talpa Network publiekelijk heeft aangeboden mee te denken over een Nederlandse deelname indien de publieke omroep daartoe niet in staat blijkt?

Talpa Network heeft dit inderdaad publiekelijk aangeboden. EBU is echter een samenwerkingsverband tussen publieke omroepen en enkel zij kunnen het Eurovisie Songfestival uitzenden en zijn verantwoordelijk voor een eventuele Nederlandse inzending.

11. Bent u bereid met de NPO in gesprek te gaan over scenario's waarbij commerciële partijen een ondersteunende of uitvoerende rol kunnen vervullen indien geen publieke omroep bereid blijkt de Nederlandse deelname te organiseren?

Dat is aan de NPO zelf; zie mijn antwoord op vraag 10.

12. Bent u bereid te onderzoeken of de Nederlandse rechten op deelname en organisatie, indien publieke omroepen daar structureel geen gebruik van wensen te maken, via de NPO kunnen worden ondergebracht bij commerciële mediapartijen of gedeeld kunnen worden? Zo nee, waarom niet?

Als minister ga ik hier niet over, dat is aan de EBU.

13. Bent u bereid hierover in overleg te treden met de NPO, commerciële media en de EBU, zodat wordt voorkomen dat Nederland door interne politieke discussies binnen het publieke bestel opnieuw afwezig blijft op het Eurovisie Songfestival?

Dat is niet mijn rol als minister; zoals ik eerder heb toegelicht zijn omroepen autonoom in het maken van hun eigen redactionele en journalistieke keuzes.

14. Deelt u de mening dat het moeilijk uitlegbaar is dat commerciële partijen zich bereid tonen mee te denken over Nederlandse deelname, terwijl publieke omroepen die hiervoor belastinggeld ontvangen zich juist terugtrekken?

De NPO ontvangt belastinggeld voor uitvoeren van hun wettelijke taak. Voor het Eurovisie Songfestival ontvangt de NPO geen specifieke bekostiging.

15. Welke gevolgen hebben volgens u het herhaaldelijk afzien van deelname door Nederlandse publieke omroepen voor de internationale positie van Nederland binnen de EBU?

De EBU is een Europees samenwerkingsverband tussen publieke omroepen en reikt verder dan enkel het Eurovisie Songfestival. Een besluit over eventuele deelname staat los van de positie van de NPO binnen de EBU.

16. Wanneer is de deadline voor het kiezen van een liedje plus vertolker zodat met voldoende voorbereiding Nederland weer meedoet aan het Eurovisie Songfestival?

De NPO heeft bekendgemaakt dat een speciaal opgericht team zich verder zal bezighouden met de deelname van 2027. Ik heb geen zicht op welke deadlines of planningen daar precies bij horen.

17. Voelt u zich als hoeder van het stelsel verantwoordelijk om dit laatste te bewerkstelligen?

Nee. Zie mijn antwoord op vraag 2.